

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Mgr. Václav Rožec, insolvenční správce dlužníka SENZANO SKI, spol. s r. o.,** se sídlem Botanická 606/24, Brno, zastoupeného Mgr. Ondřejem Lakomým, advokátem se sídlem Kobližná 19, Brno, proti žalovanému: **Finanční úřad Brno I**, se sídlem Příkop 25, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2011, č. j. 29 Ca 175/2009 - 27,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2011, č. j. 29 Ca 175/2009 - 27, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1.] Spornou otázkou je v této věci posouzení splnění podmínek pro započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele za situace, kdy věřitelem je správce daně. Jde tedy o výklad ustanovení § 40a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále „daňový řád") a ustanovení § 140 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále „insolvenční zákon").

[2.] Finanční úřad Brno I (stěžovatel) totiž rozhodnutím ze dne 25. 6. 2009, č. j. 177357/09/288914710509, zamítl reklamaci podanou proti rozhodnutí stěžovatele ze dne 30. 4. 2009, č. j. 142830/09/288914705429, kterým byl převeden přeplatek ve výši 589 963 Kč na dani z příjmů právnických osob na úhradu nedoplatku na dani z přidané hodnoty v celkové výši 13 728 700 Kč.

[3.] Krajský soud v Brně rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností zrušil citované rozhodnutí stěžovatele ze dne 25. 6. 2009 jako nepřezkoumatelné, neboť dospěl k závěru, že se stěžovatel nevypořádal s námitkou žalobce, že započtení v tomto případě není možné, protože se správce daně nestal přihlášeným věřitelem.

II. Obsah kasační stížnosti

[4.] Stěžovatel v kasační stížnosti, spojené se žádostí o přiznání odkladného účinku, uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s."), tzn. namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu a jeho nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů.

[5.] Stěžovatel tvrdí, že přihlášeným věřitelem byl, což bylo možno prokázat seznamem přihlášených pohledávek. Krajský soud se však spokojil s pouhým tvrzením žalobce, že se správce daně přihlášeným věřitelem nestal, byť tento věděl, že k řádnému přihlášení došlo. Zákonné podmínky proto splněny byly a započtení tak bylo možné a účelné. Pokud stěžovatel ve svém rozhodnutí odkázal na ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) daňového řádu a text zákona blíže nerozváděl, není jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné, jelikož text citovaného zákonného ustanovení je jednoznačný. Naopak rozhodnutí krajského soudu je v tomto směru nepřezkoumatelné.

[6.] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Vlastní argumentace soudu

[7.] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[8.] Jak plyne ze shora uvedeného, stěžovatel sice uplatnil dva kasační důvody (nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu), nicméně v tomto konkrétním případě jsou natolik obsahově propojeny, že je namístě o nich pojednat souhrnně. Sporná právní otázka je totiž v nyní rozhodované věci jediná: zákonnost postupu stěžovatele z hlediska přihlášení započitatelné pohledávky a přesvědčivost odůvodnění rozsudku krajského soudu, který dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného.

[9.] Především je třeba uvést, že již v rozsudku ze dne 13. 5. 2009, č. j. 1 Afs 12/2009 - 52 (všechna rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz) Nejvyšší správní soud konstatoval, že nová úprava insolvenčního řízení započtení umožňuje, přičemž je však po rozhodnutí o úpadku možné pouze při splnění podmínek v insolvenčním zákoně uvedených (§ 140 odst. 2, 3 insolvenčního zákona). Další zákonné podmínky započtení jsou pak upraveny např. v občanském či obchodním zákoníku. Insolvenční zákon nestanoví žádná zvláštní pravidla či výjimky ohledně započtení veřejnoprávních pohledávek; shora uvedené podmínky započtení jsou tak závazné i pro správce daně. *„Pokud jsou tedy v daňovém řízení vedeném u daňového dlužníka v úpadku splněny podmínky zakotvené v § 140 odst. 2, 3 insolvenčního zákona, je správce daně oprávněn započtení provést*."

[10.] Z ustanovení § 140 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona pak plyne, že *„započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele je po rozhodnutí o úpadku přípustné, jestliže*

zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak. Započtení podle odstavce 2 není přípustné, jestliže dlužníkův věřitel

a) se ohledně své započitatelné pohledávky nestal přihlášeným věřitelem, nebo

b) získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem, nebo

c) v době nabytí započitatelné pohledávky věděl o dlužníkově úpadku, anebo

d) dosud neuhradil splatnou pohledávku dlužníka v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele."

[11.] V nyní rozhodovaném případě dospěl krajský soud k závěru, že se stěžovatel vůbec nevyjádřil k námitce žalobce, že se ohledně své pohledávky nestal přihlášeným věřitelem, a v tom shledal jeho nepřezkoumatelnost.

[12.] K tomu z obsahu reklamace ze dne 27. 5. 2009 vyplývá, že tuto námitku žalobce skutečně uplatnil. Stěžovateli je však třeba přisvědčit v tom, že citoval ustanovení § 40a odst. 1 písm. c) daňového řádu, podle něhož „*pro účely insolvenčního řízení se daňové nedoplatky považují za další přihlášené daňové pohledávky*." Stejnou námitku žalobce zopakoval v žalobě podané ke krajskému soudu a v reakci na ni ve vyjádření k této žalobě stěžovatel opět poukázal na ustanovení § 40a odst. 1 písm. c) daňového řádu, které zakládá fikci přihlášení daňové pohledávky.

[13.] Za těchto okolností dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí stěžovatele je přezkoumatelné, když k výslovně uplatněné námitce odkázal na znění označeného zákonného ustanovení, které též citoval. Jakkoliv tedy je pravdou, že odůvodnění rozhodnutí stěžovatele mohlo být podrobnější a přesvědčivější, nelze akceptovat závěr krajského soudu, že se vůbec k námitce žalobce nevyjádřil a že z jeho rozhodnutí není zřejmé, zda byly splněny zákonné podmínky pro započtení, tj. zejména, zda se správce daně stal přihlášeným věřitelem. Jak totiž dostatečně plyne z odůvodnění citovaného rozhodnutí stěžovatele, na tuto námitku žalobce zareagoval, a to výslovným poukazem na ustanovení § 40a odst. 1 písm. c) daňového řádu, z něhož plyne právní fikce přihlášení daňových pohledávek. Není tedy pravdou, že se touto otázkou stěžovatel vůbec nezabýval.

IV. Shrnutí

[14.] Nejvyšší správní soud za těchto okolností shledal, že napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, neboť citované rozhodnutí stěžovatele přezkoumatelné bylo. V tom spočívá i nezákonnost řešené právní otázky krajským soudem.

[15.] Proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je tento soud vázán shora uvedeným právním názorem, tzn. musí v tomto konkrétním případě zvážit splnění zákonné podmínky přihlášení pohledávky v souvislosti s ustanovením § 40a odst. 1 písm. c) daňového řádu.

[16.] Za situace, kdy soud rozhodl o kasační stížnosti neprodleně po jejím obdržení, samostatně nerozhodoval o žádosti o přiznání odkladného účinku, neboť by to bylo zjevně neúčelné.

[17.] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud též o nákladech řízení (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu